

بررسی ابعاد مختلف عملیات توفان الاقصی در گفت‌وگو با دکتر علی عبدی، کارشناس مسائل فلسطین

رازپنهان ماندن توفان

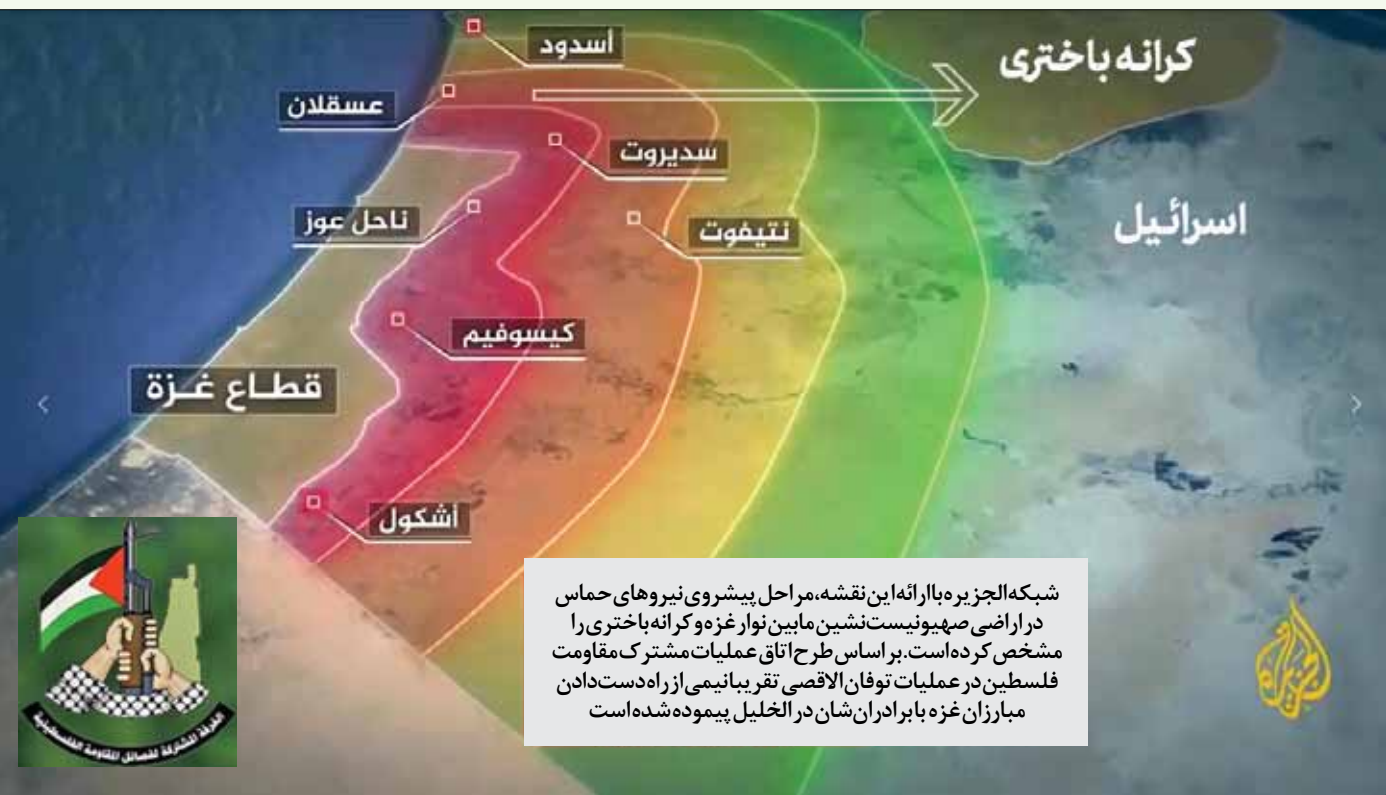
دادن به پروژه اشغالگری و محو آن از کل فلسطین خواهد بود. این بیانیه نشان می‌داد جبهه مقاومت در مرکز تصمیم‌گیری خود به‌رغم گشودن شدن جبهه‌هایی از ورای مرزهای فلسطین، به محوریت نواز غزه برای گشودن مهم‌ترین جبهه مبارزه با دشمن صهیونیست مصمم بوده است.

همچنان همانند یک سال و نیم گذشته، یعنی از زمانی که نام این اتاق مشترک بر سر زبان‌ها افتاد، این پرسش عمومی وجود دارد: اعضای اتاق عملیات مشترک گروه‌های مقاومت فلسطین را کدام فرماندهان تشکیل می‌دهند. عبدی هم از جزئیات این موضوع اظهار بی‌اطلاعی می‌کند اما می‌گوید دست‌کم حضور یک نفر در این اتاق دیده‌اند؛ محمد الضیف، فرمانده شاخه نظامی حماس (گردان‌های قسام). او از این فراتر می‌رود و معتقد است حتی روح فرماندهان شهید و شاخص مقاومت در این اتاق حلول کرده است.»

سنگین‌هاک زیرساخت‌های رژیم صهیونیستی باشد، چرا که به طور آشکار از سامانه پدافندی برلمطراق «گنبد آهنین» در حساس‌ترین روز تهدید موجودیت اسرائیل هیچ خبری نبود. گفته می‌شود این سامانه موشکی و راداری پدافندی که بزرگ‌ترین مسؤلیت حفاظت از حریم سرزمین‌های اشغالی بدان سپرده شده پس از آغاز امواج پیاپی حملات موشکی متراکم مقاومت از غزه، از کار افتاده است. در این باره ۲ روایت وجود دارد. فرض نخست می‌گوید حجم دیواره آتش عظیم حماس و جهاد اسلامی به شهرها و شهرک‌های اسرائیلی باعث شده فرماندهان نظامی تل‌آویو به عجز این سامانه برای مقابله با صدها راکت و موشک و خمپاره در هر دقیقه حملات راکتی و موشکی در ارتفاع پایین که خاص راکت‌ها و موشک‌های فلسطینی است غیرفعال کرده و فعالیت آن را به حملات از آن سوی مرز و از ارتفاع بالا محدود ساخته‌اند.

مجاهد بزرگ به نام یحیی سنوار به عنوان رئیس جنبش حماس در نوار غزه عملاً مسؤلیت امنیتی فعالیت‌های جنبش را هم بر عهده دارد، به طوری که می‌توان گفت اگر ضیف بر امور نظامی نوار غزه مسلط است، سنوار نیز امنیت کل غزه را در دست دارد. یحیی سنوار، اشراف جیبی بر رفتار امنیتی صهیونیست‌ها دارد، به طوری که ۲ سال پیش متعاقب پیروزی در نبرد سیف‌القدس، وقتی بنی گانتس، وزیر وقت جنگ رژیم صهیونیستی او را تهدید به ترور کرد، سنوار او را به چالش کشید. او در یک کنفرانس خبری در غزه اعلام کرد قصد دارد تا خانه‌اش پیاپی برود و صهیونیست‌ها اگر می‌توانند او را ترور کنند. سنوار وعده‌اش را عملی کرد و به مدت ۶۰ دقیقه در خیابان‌های غزه پیاده‌روی کرد و هیچ اتفاقی برایش رخ نداد.»

او درباره مزیت‌های فرماندهی رئیس جنبش حماس در نوار غزه می‌افزاید: «رذای او را در همه موفقیت‌های نظامی

عملیات توفان الاقصی اثر انگشت تمام مجاهدان بزرگ مقاومت دیده می‌شود. اثر انگشت نابغای به نام عماد مغنیه در اتاق عملیات مشترک مقاومت مشهود است. اثر انگشت شهید یحیی عیاش (از نخستین فرماندهان حماس) مشهود است. اثر انگشت حاج احمد متوسلین و حاج قاسم سلیمانی به نمایندگی از ایران مشهود است. خلاصه اینکه نه تنها از همه تجارب محور مقاومت از همه جبهه‌ها و ملیت‌ها در اجرای این عملیات استفاده شده است بلکه می‌توانم به جرات بگویم روح همه این شهیدان بزرگ که نام بردم در وجود محمد الضیف حلول کرده است.»

فرض دوم که البته به نظر جدی‌تر هم می‌رسد و توسط برخی کارشناسان نظامی تایید می‌شود این است که اساساً سامانه راداری و هدایت الکترونیکی گنبد آهنین هک شده یا بر اثر جنگل از کار افتاده است. با توجه به اعتراف برخی منابع اسرائیلی مبنی بر اینکه تا پایان روز شنبه، ارتباطات ستاد کل فرماندهی ارتش عبری با بسیاری از واحدهایش قطع یا مختل بوده است می‌توان به فرضیه دوم اتکالی بیشتری کرد. در این صورت احتمال حضور یک قدرت سایبری در پس عملیات موفق توفان الاقصی وجود دارد. با این حال علی عبدی معتقد است نیاز به دخالت چنین قدرتی از خارج از محور مقاومت وجود نداشته است، چرا که نه تنها حزب‌الله لبنان قدرت سایبری‌اش را در سال‌های اخیر بخوبی نشان داده، بلکه خود مقاومت فلسطین هم اخیراً در ماجرای هک کردن اطلاعات حساس مقامات سیاسی و پرسنل نظامی رژیم صهیونیستی عرض اندام کرده است. بلکه خود مقاومت با توجه به انتقال تجارب در این زمینه به بخش‌های مختلف جبهه مقاومت در گذشته، نه تنها نیازی به دخالت چین روسیه - به فرض بهره‌برداران آنها - انحراف توجه ناتو و آمریکا از اوکراین و جنوب شرقی آسیا به فلسطین اشغالی - در این غائله وجود نداشته، بلکه حتی حمایت مستقیم از چنین عملیات نیازی به دخالت مستقیم ایران نیز برای حمایت مستقیم از چنین عملیات بزرگ و موافق وجود نداشته است.

این کارشناسان در این مورد اعتبار اصلی را به اتاق عملیات مشترک جبهه مقاومت می‌دهند. او می‌گوید: «همان‌طور که قبلاً در جریان عملیات سیف‌القدس و بسیاری از دستاوردهای دیگر مقاومت دیده بودیم، اتاق عملیات مشترک که بارها از آن تحت عنوان «وحدت‌الساحات» نام برده شده، توانایی لازم برای رهبری و حمایت میدانی و پشت صحنه این عملیات را از هر نظر دارد. این اتاق روی مباحثی مثل جنگال یا جنگ سایبری کار کرده است. آن فناوری که سامانه ارتباطی ارتش اسرائیل و سامانه گنبد آهنین را از کار انداخته، مختص خود محور مقاومت است و از بیرون نیامده است. خبر داریم که روز شنبه حجم تویزها در مناطق اطراف غزه به قدری شدید بوده که وسایل ارتباطی از کار افتاده بودند. احتمالاً فناوری جنگال هم در اختیار حماس قرار دارد.»

بر این اساس به نظر می‌رسد آنچه اتاق عملیات مشترک گروه‌های مقاومت فلسطین خوانده می‌شود تنها مختص مجاهدان فلسطینی نبوده و از تجربه فرماندهی سایر جبهه‌های مقاومت نیز در آن بهره گرفته شده. آخرین باری که خبری از این اتاق مشترک شد ماه گذشته بود. اتاق عملیات مشترک گروه‌های مقاومت فلسطین هفته آخر شهریور، با صدور بیانیه‌ای به مناسبت هجدهمین سالگرد شکست صهیونیست‌ها در نوار غزه و عقب‌نشینی از این منطقه اعلام کرده بود این روز با نام «روز مقاومت» نقطه عطفی در تاریخ ملت فلسطین و بارقه امید در مسیر پایان

امنیتی مقاومت علیه صهیونیست‌ها می‌توان مشاهده کرد. یحیی السنوار به جهت سابقه حبس در زندان‌های رژیم صهیونیستی از مزیت شناخت اسرائیلی‌ها برخوردار است. او زبان عبری را خیلی خوب می‌داند، بر تحولات و مناسبات داخل سرزمین‌های اشغالی اشراف دارد و در روانشناسی اسرائیلی‌ها استاد است. در هر جنگی، روانشناسی دشمن اهمیت بالایی دارد، چرا که باعث می‌شود شما به نقاط ضعف خود دست یابید. خیلی مهم است که شما قبلاً با دشمنان‌تان زندگی کرده باشید و زبان و خلیقات و اطلاعات خصوصی‌اش را بدانید. به این ترتیب سنوار نقاط ضعف جامعه و حکومت اسرائیل را می‌شناسد و در عین حال می‌داند چطور با روانشناسی آنها، علیه‌شان عملیات روانی انجام دهد.»

حلول روح فرماندهان بزرگ مقاومت در اتاق مشترک او معتقد است باید عملیات توفان الاقصی را پدیده‌ای فراتر از حماس و فلسطین دید که رنگ و بویی از کل جبهه مقاومت دارد. مثلاً وقتی بحث از غافلگیری امنیتی اداره قومی سایبری رژیم صهیونیستی تا ساعاتی مدید از روز ۱۵ مهر از حملات سایبری به زیرساخت‌های حیاتی این رژیم هم‌زمان با شروع عملیات مزبور خبر داد. سپس مشخص شد گروهی موسوم به انتقام‌جویان نه تنها پورتال شرکت برق اسرائیل را هک کرده، بلکه با نفوذ به شرکت نوگا به عنوان پیمانکار توزیع برق در فلسطین اشغالی با دسترسی به مرکز دیسپچینگ شهرهای مختلف، برخی از آنها را در تاریکی فرو برده است.

به نظر می‌رسد این تنها بخش مرئی کوه یخ عملیات

شکست اطلاعاتی اسرائیل بزرگ‌تر از شکست نظامی دکتر علی عبدی، کارشناس مسائل فلسطین و رژیم صهیونیستی عملیات توفان الاقصی را فراتر از یک پیروزی نظامی، بزرگ‌ترین پیروزی اطلاعاتی کل جبهه مقاومت رژیم صهیونیستی برمی‌شمارد. او درباره اهمیت امنیتی این عملیات می‌گوید: «نوار غزه یک محدوده باریک کاملاً محاصره شده در منتهی‌الیه جنوب غرب فلسطین و در مجاورت مصر (مرز رفح) است با تنها ۳۶۰ کیلومتر مربع وسعت و ۲.۳ میلیون نفر جمعیت. این محدوده به خاطر تمرکز فعالیت بی‌وقفه مقاومت فلسطین در غزه تحت شدیدترین رصدهای رژیم صهیونیستی توسط ماهواره‌ها، پهپادها و هواپیماهای جاسوسی و دستگاه‌های شنود قرار دارد. علاوه بر این، در همان نزدیکی غزه در صحرای نقب (جنوب فلسطین اشغالی) مجتمع رصد و جاسوسی «ارگ داوید» قرار دارد که نه تنها بزرگ‌ترین مجتمع اطلاعاتی - شناسایی اسرائیل است، بلکه بزرگ‌ترین نمونه از این دست در غرب آسیا و شمال آفریقا محسوب می‌شود. با این حال می‌بینیم نیروهای حماس صبح روز شنبه وارد شهرک‌های صهیونیست‌نشین می‌شوند، پایگاه نظامی اسرائیل را با همه تجهیزات تسخیر می‌کنند و برای نظامیان‌شان کمین می‌گذارند بدون آنکه فرماندهی ارتش عبری هیچ هشدار در دریافت کند. تا چند ساعت هیچ واکنشی از این ارتش عریض و طولیل ندیدیم.

تنها واکنش رژیم اشغالگر بمباران منازل سران حماس در غزه بوده که آن هم بر اساس همان لیست اهداف قدیمی است. نتایج و ظاهراً اعلان جنگ کرده اما حتی هنوز معلوم نیست چه عملیات مشخصی برای مواجهه با نفوذ حماس در شهرک‌های یهودی‌نشین وجود دارد.

حتی الان هم که ۲ روز گذشته شاهد عملیات تمام‌عیاری از سوی آنها نیستیم برای مثال هنوز از پرواز بالگردها یا هواپیماهای نظامی پایین پرواز اسرائیل در محدوده نوار غزه و مناطق آزادشده توسط مبارزان فلسطینی خبری نیست. این شباهتی به یوم کیپور ندارد. علاوه بر آنکه آن عملیات جمهوری‌های عربی در آن سوی سینا و آن سوی بلندی‌های جولان انجام شد و از بخش اصلی سرزمین‌های اشغالی فاصله داشت. صهیونیست‌ها بعد از چند ساعت توانستند خودشان را جمع و جور کنند و در نهایت پانک زنند.»

از نگاه عبدی، عملیات روز ۷ اکتبر حماس در منطقه پیرامون غزه، همان قدر که بدنه‌های فلسطینی دارد، ریشه‌هایش تا اعماق جبهه مقاومت می‌رود. مقاومت در نوار غزه مانورهای متوالی و خیره‌کننده‌ای برپا کرد که جدیدترین آنها ۴ هفته قبل از عملیات اخیر با عنوان «الارکن الشدید ۴» از سوی رسانه‌ها یک دستاورد تاریخی برای روش مقاومت و خط مبارزه آن محسوب شد. وی می‌گوید: «عملیات کاملاً در

گروه بین‌الملل: غافلگیری صهیونیست‌ها در جریان عملیات «توفان الاقصی» چنان بزرگ و تاریخی است که حتی افکار عمومی جهان هم به نوعی احساس شگفت‌زدگی و غافلگیری‌اش از واقعه ۷ اکتبر را پنهان نمی‌کند؛ پس جای این پرسش جدی وجود دارد که واقعا چه شد که اسرائیلی‌ها با آن سطح از هیمنه نظامی و امنیتی و حیات اشغالگرانه و پادگانی‌شان، اینطور از یک نقطه کوچک و محاصره شده ضربه خوردند، آن هم درست در پنجاهمین سالروز غافلگیری تاریخی‌شان در آغاز جنگ یوم کیپور (۱۹۷۳) که به جنگ اکتبر و جنگ رمضان هم مشهور است. باید به یاد آورد آن عملیات توسط مجهزترین ارتش مصر و به‌واسطه حمله هم‌زمان جمهوری‌های عربی مصر و سوریه از ۴ جبهه شمال شرق و جنوب غرب به سرزمین‌های اشغالی رخ داد که صهیونیست‌ها را مجبور کرد نیروهای‌شان را بین این ۲ جبهه تقسیم کنند. جالب اینکه قبل از آغاز عملیات «توفان الاقصی»، بحث درباره شکست ارتش اسرائیل در جنگ یوم کیپور در رسانه‌های عبری داغ بود و صهیونیست‌ها پرسش‌هایی مطرح می‌کردند از این دست که «چطور غافلگیر شدیم؟» و «چه عواملی باعث بزرگ‌ترین شکست تاریخ اسرائیل از دولت‌های عربی شد؟»

در مقام مقایسه باید اعتراف کرد عملیاتی که روز شنبه از پشت حصارهای دهشتناک اسرائیلی‌ها پیرامون غزه آغاز شد و به آزادسازی مساحتی ۳ برابر غزه از اراضی اشغالی جنوب فلسطین منجر شد، از همه جهات واجد ابعادی مهم‌تر از پیروزی مقدماتی ارتش‌های بزرگ مصر و سوریه در جنگ نیم قرن پیش است و چه‌بسا تا همین جای کار هم پیروزی به مراتب بزرگ‌تری علیه اشغالگران قدس محسوب می‌شود که به دست فلسطینی‌ها رقم خورده است.

با مرور تحلیل‌های کارشناسان نظامی و امنیتی اسرائیلی و حتی ادبیات بیانیه‌ها و اظهارنظرهای مقامات رژیم صهیونیستی در همان نخستین روز حملات - شنبه پانزدهم مهر ۱۴۰۲ - به این جمع‌بندی می‌رسیم که آنها عملیات «توفان الاقصی» را «یک شکست بی‌سابقه» می‌دانند و آن را به عنوان «غافلگیری کامل ارتش عبری در زمین، دریا و هوا» طبقه‌بندی می‌کنند.

این عملیات قهرمانانه و البته متفکرانه، ماشین جنگی رژیم اشغالگر قدس را که خود را مقتدرترین موجودیت هم‌زیمنیک غرب آسیا شرق مدیترانه و شمال آفریقا می‌خواند، به مدت چند ساعت به طور کامل زمینگیر و بهت‌زده کرد.

کارشناسان اما معتقدند این شکست نظامی نتیجه شکست دستگاه‌های اطلاعاتی رژیم صهیونیستی بویژه موساد بدنام است که این روزها به گونه‌ای محو شده که گویی به سوی گمنامی حرکت می‌کند.

عملیات نفوذ به شهرک‌های اسرائیلی‌نشین پیرامون باریکه غزه، طبق برآوردهای میدانی

علی عبدی: عملیات کاملاً در غافلگیری نظامی به وقوع پیوست
اما باید دانست که این ناشی از غافلگیری کامل اطلاعاتی رژیم بوده است. این عملیاتی بسیار پیچیده و ترکیبی است که می‌توان گفت بیش از یک سال تمرین، طراحی و آموزش پشت آن قرار دارد. نکته اینجاست که در تمام این مدت تا لحظه آغاز عملیات، از حفاظت اطلاعاتی به نظیری بهره برده تا نه جاسوسان رژیم در غزه، نه آن هیمنه اطلاعاتی اسرائیل که گفتیم بر این باریکه خیمه زده و نه سرویس‌های سایر کشورها همچون آمریکا، کشورهای عربی و حتی روسیه و چین از انجام چنین عملیاتی مهمی در چنان روزی (پنجاهمین سالروز شکست اسرائیل) به آغاز جنگ یوم کیپور بویی نبردند. به گفته کارشناس حوزه مقاومت، حفظ محرمانگی فوق‌العاده عملیات اخیر حماس در واقع نمایه‌ای است که ساختار عجیب این سازمان، چرا که نشان می‌دهد شاخه نظامی حماس تا چه میزان از شاخه سیاسی آن استقلال دارد.

ولی مقام‌های سیاسی و نظامی نسبت به این اطلاعات بی‌توجهی کردند و با غافلگیری در جنگ مواجه شدند.» (یادداشت «تحقیق اسرائیل»، ص ۱ «وطن امروز»، شماره یکشنبه ۱۶ مهر ۱۴۰۲).

درباره عملیات اخیر حماس اما به نظر می‌رسد که اتفاقاً کابینه ائتلافی بحران‌زده بنیامین نتانیاهو با آنکه به دنبال ایجاد تنش با فلسطینی‌ها برای تحت‌الشعاع قرار دادن اعتراضات وسیع ضد دولتی در سرزمین‌های اشغالی بود، دچار غافلگیری اطلاعاتی به طور مطلق شده است.

به نوشته مهدی بختیاری، کارشناس مسائل نظامی، بخش میدانی این عملیات دقیقاً شبیه عملیاتی بود که حزب‌الله لبنان طی ماه‌های گذشته بارها مانور آن را اجرا و تصاویرش را نیز منتشر کرده بود.

او در این زمینه به مفاجات کبری (غافلگیری بزرگ) اشاره می‌کند: اصطلاحی که سیدحسین نصرالله، دبیر کل حزب‌الله لبنان در جریان جنگ ۳۳ روزه لبنان با رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۰۶ خلق کرد. منظور رهبر معنوی مقاومت لبنان از غافلگیری بزرگ نه موشکیاران، بلکه همین عملیات زمینی در سرزمین‌های اشغالی بود که حالا پیش از آنکه حزب‌الله آن را از سمت شمال به اجرا درآورد، این مبارزان فلسطینی هستند که به عجیب‌ترین شکل ممکن آن را عملی کردند.

■ وحدت‌الساحات

به این ترتیب نظر می‌رسد همان‌طور که این اتاق ۱۱ هفته پیش اعلام کرده بود، هدف اصلی‌اش ملحق کردن جبهه مقاومت غزه به جبهه‌های کرانه باختری و قدس باشد.

عبدی نیز معتقد است با توجه به فاصله اندک مناطق آزاد شده اخیر توسط مبارزان حماس با جنوب کرانه باختری، این هدف دور از دسترس نیست: «زندگی‌ترین بخش نوار غزه در بیت‌حانون با منطقه باستانی برج در جنوب غرب کرانه باختری تنها ۳۵ کیلومتر فاصله دارد. حال پس از نفوذ نیروهای حماس به شهرک‌های صهیونیست‌نشین شرق غزه، شنیده می‌شود آنها به فاصله ۱۰ کیلومتری مرزهای جنوب الخلیل نیز رسیده‌اند. در چنین شرایطی اصلاً بعید نیست مبارزان فلسطینی این فاصله اندک را با یک گام دیگر طی کرده و غزه و کرانه باختری با هم دست بدهند. اگر نیروهای محاسبه روی ثبات کرانه باختری دست به دست هم دهند و کارزار «وحدت‌الساحات» در الخلیل موفق

روح فرماندهان شهید و شاخص مقاومت در اتاق عملیات مشترک گروه‌های مقاومت فلسطین حلول کرده است. در عملیات توفان الاقصی اثر انگشت تمام مجاهدان بزرگ مقاومت دیده می‌شود. اثر انگشت شهید عماد مغنیه، شهید یحیی عیاش، حاج احمد متوسلین و شهید حاج قاسم سلیمانی مشهود است. به جرات می‌توان گفت روح همه این شهیدان بزرگ که نام بردم در وجود محمد الضیف حلول کرده است

شود که انتفاضه «عربین القدس» را به سطحی بالاتر هدایت کند، تا شکستن کمر اسرائیل فاصله چندانی نمانده است. توجه کنید که جمعیت و وسعت کرانه باختری بسیار بیشتر از جمعیت و وسعت غزه است و همانند غزه با مشکل تأمین امکانات محاصره دائمی هم مواجه نیست. همواره گفته‌ام نسل جدید فلسطینیان از مساله سازش عبور کرده‌اند. آنها دیگر می‌دانند نباید چشم‌انتظار دولت‌های عربی باشند، چرا که در لحظه موعود به غیر از حزب‌الله لبنان و شاید سوریه آن هم به طور محدود کسی به یاری آنها نمی‌آید. پس آنها فقط سیره مقاومت را برای پیمودن دارند.»

او در پایان خاطرنشان می‌کند: «از طرف دیگر حالا این پادشاهی‌های عربی هستند که موجودیت‌شان ذیل برنامه سازش با رژیم صهیونیستی در دست مقاومت است. تمام طرح‌های کلان آنها برای آینده از جمله کردیور جزیره‌العرب، باید از مناطق فلسطینی‌نشین عبور کند و ادامه عملیاتی مثل توفان الاقصی، چشم‌انداز هرگونه محاسبه روی ثبات داخلی یا بقای رژیم صهیونیستی را زایل می‌کند. همان‌طور که حضرت آقا هفته گذشته ضمن پیش‌بینی موفقیت عملیات اخیر فرمودند، حالا مهم‌ترین مسئله‌اندازی که باید در منطقه غرب آسیا وجود داشته باشد مساله وحدت امت‌های اسلامی ایران، مصر، عربستان و... است.»

